

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2024/2025

Motto:

„Nejvýznamnějším uměním učitele
je probouzet v žácích radost tvořit a poznávat.“

Albert Einstein

Zpracovala: Mgr. Simona Lenčová, Mgr. Iveta Sládková

Preventivní program je zpracován na základě §29 školského zákona 561/2004 Sb. a vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28). Školní preventivní strategie poskytuje podněty ke zpracování Preventivního programu školy na daný školní rok. Preventivní program školy, plán preventivních aktivit, je podrobně rozpracován v on-line systému evidence preventivních aktivit SEPA, systému www.preventivni-aktivity.cz. V průběhu školního roku se do on-line systému evidují uskutečněné preventivní aktivity. V závěru roku je zpracován podrobný elektronicky výkaz (evaluace) za školní rok.

Preventivní program je zaměřený na výchovu a vzdělávání žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a emočně sociální rozvoj a komunikační dovednosti. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky. Zapojuje do preventivní práce celý pedagogický sbor, rovněž nepedagogické pracovníky a důraz klade na spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Je průběžně vyhodnocován a na závěr roku je hodnocena kvalita a efektivita zvolených strategií primární prevence.

Cílem Preventivního programu školy (MPP) v rámci plnění Školní preventivní strategie na naší škole bude během školního roku 2024/2025 vytvářet podmínky pro příznivé pracovní klima a zdravý pracovní režim, vychovávat žáky ke zdravému životnímu stylu, posilovat komunikační dovednosti, odstraňovat nedostatky v chování a napomáhat mládeži formovat postoje a vztahy. Během školního roku se budeme cíleně a systematicky věnovat podpoře kariérového poradenství a vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Hlavním úkolem bude snížení předčasného odchodu žáků ze vzdělávání. Problematika rizikových forem chování je podrobně rozpracována ve školním řádu, který vychází z „Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů č. j. 21291/2010 – 28“, „Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j. MŠMT- 21149/2016“ a příloh záškoláctví, vandalismu a kyberšikany.

Zaměříme se na aktualizovanou přílohu č. 13 „Tabák“ k Metodickému doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (č. j.: 21291/2010-28). Příloha reaguje na nové trendy na trhu s nikotinovými a tabákovými výrobky. V současné době se jedná hlavně o užívání nikotinových sáčků. Cíleně se budeme věnovat aktualizovaným přílohám Metodického doporučení MŠMT.

Hodiny budou zaměřeny na **prevenci rizikového chování, podporu duševního zdraví u žáků, především na podporu, znovu navázání sociálních vazeb, podporu bezpečného třídního klimatu a na efektivní komunikaci žáků s učiteli.**

Preventivní aktivity budou ve školním roce 2024/2025 zaměřeny na:

Chování

- nácvik sociálních dovedností, učit empatii a asertivitě, posilovat sebekontrolu a budovat lepší sebehodnocení, chránit a posilovat sebevědomí dospívajícího a vyhnout se přehnané kritice, zaměřit se na prevenci rizikového chování, budovat klima třídy, klima škol

Volný čas

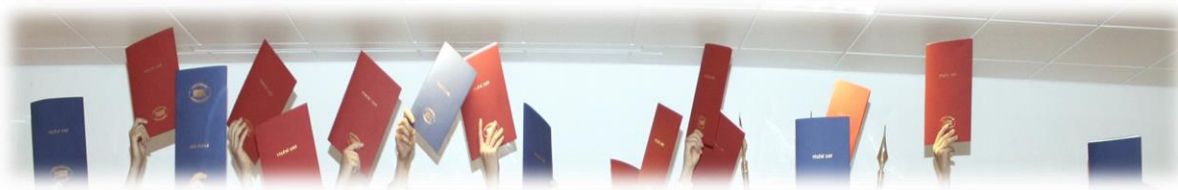
- podporovat více trávení volného času s rodiči, zamyslet se nad způsobem trávení volného času, hledat zájmy a záliby s přihlédnutím ke specifickým možnostem a orientaci dospívajícího, prevence rizikového chování

Škola

- budovat příznivé klima, zabývat se důvodem neúspěchu, nabízet konzultace, doučování, zvyšovat motivaci k učení, hledat pozitiva a cesty, jak podporovat jeho sebevědomí a nezhoršovat jeho postavení mezi vrstevníky, zabývat se příčinami předčasných odchodů, respektovat rovné příležitosti na škole, budovat poradenské služby na škole a kariérové poradenství, pracovat s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- učit a rozvíjet dovednostem, které pro život pomáhají se adaptovat na změny, vnímat sebe a svou roli ve světě a ve vztazích, rozvíjet dobrou komunikaci a zvládání stresové zátěže nejen řízenými programy, ale i v běžných mezilidských interakcích a každodenním fungování
  - schopnost sebemotivace
  - schopnost kritického myšlení a kreativního myšlení
  - schopnost oddálit uspokojující chování nebo potěšení
  - ochrana a posilování zdravého sebevědomí
  - schopnost vést přiměřený a vyvážený životní styl
  - schopnost plánovat čas a své aktivity
  - zvládání náročných duševních stavů jako je úzkost, deprese, hněv či nuda
  - schopnost odpočinku a relaxace
  - schopnosti řešení problémů a rozhodování
  - péče o vlastní zdraví (potrava, spánek, hygiena, pohyb a další)

Mezi sociální dovednosti řadíme:

- asertivní chování a zdravé sebeprosazování
- schopnost čelit sociálnímu tlaku (a schopnost říkat ne)
- empatie a porozumění sobě i druhým
- schopnost komunikace a tvorby kompromisů
- kapacita tvořit, udržovat a rozvíjet vztahy
- digitální a mediální gramotnost a well-being
- schopnost adaptace na nové prostředí
- finanční gramotnost
- pracovní a studijní dovednosti
- dovednosti pro volbu zaměstnání a v pozdějším věku také rodičovské dovednosti

1. Koordinace preventivních aktivit na škole

- Začlenění prvků prevence do všech vyučovacích předmětů
- Začlenění prvků prevence na odborném výcviku
- Realizace výstupů projektové aktivity OKAP II „Odborné, kariérové a polytechnické vzdělávání v MSK II“ – oblast „Podpora kariérového poradenství“
- Vzdělávání vedení školy, pedagogických pracovníků, výchovných poradců, metodika prevence, kariérových poradců v rámci DVPP
- Vzdělávání učitelů doporučených pro studium výchovného poradce a speciálního pedagoga
- Práce s materiály zpracovanými během realizace projektových aktivit
- Realizace preventivních aktivit
- Začlenění prevence rizikového chování do ŠVP
- Seznámení ředitele školy se „Školní preventivní strategií“ a „Preventivním programem školy“
- Seznámení učitelů s dokumenty k prevenci, zapojení pedagogických pracovníků do realizace
- Zajistit průběžnou spolupráci metodika prevence s výchovným poradcem, kariérovým poradcem a koordinátorem inkluze
- Stanovení konzultačních hodin pro setkání žáků a rodičů s výchovným poradcem, metodikem prevence, koordinátorem inkluze
- Zřízení schránky na dotazy
- Seznámení rodičů se Školním řádem, Školní preventivní strategií, Preventivním programem školy, projektovými aktivitami, poradenskými službami na škole na třídních schůzkách

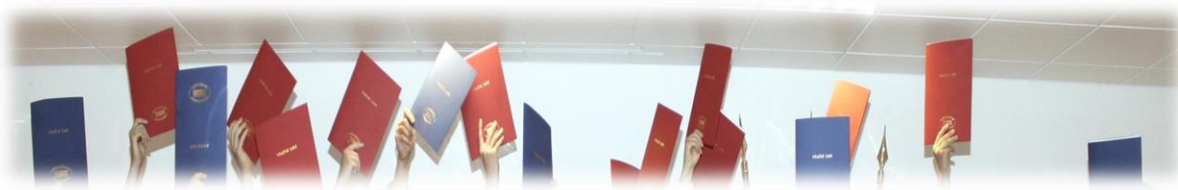
2. Metodické pomůcky

Vypracování metodik pro učitele a učitele odborných výcviku dle metodických pokynů.

- Krizový plán školy
- Program poradenských služeb ve škole
- Program proti šikanování
- Respektování rovných příležitostí na škole
- Opatření k prevenci projevům rasismu, xenofobie a intolerance v podmínkách školy
- Strategie předcházení školní neúspěšnosti
- Práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadanými
- Podpora žáků ohrožených předčasným odchodem ze školy

Zajištění propagačního materiálu pro potřeby metodika prevence a ostatních pedagogů.

- aktualizované nástěnky s preventivní tematikou, vytvoření filmotéky, literatura pro žáky a učitele z oblasti rizikového chování, internetové odkazy

3. Informace, kontakty

Shromáždění všech dostupných informací o institucích, organizacích a odbornících, kteří v oblasti protidrogové prevence působí s využitím příkladu dobré praxe.

Záchranná služba	155
Nemocnice Havířov	596 491 111
Hasiči	150
Policie	158
Linka bezpečí	116 111
Centrum prevence Havířov	599 505 320
Kontaktní a poradenské centrum pro osoby ohrožené závislostmi	596 884 854
Linka důvěry Havířov	596 410 888
Linka důvěry Ostrava	596 618 908
Linka důvěry Karviná	596 318 080
Centrum nové naděje, Frýdek-Místek	558 629 223
Psycholog PhDr. Milena Tejklová	596 430 768
Pedagogicko-psychologická poradna Havířov	597 582 372
Pedagogicko-psychologická poradna Karviná	597 582 370

www.kr-moravskoslezsky.cz
www.prevence-info.cz
www.msmt.cz
www.ceskaskola.cz
www.sananin.cz
www.dropin.cz
www.renarkon.cz
www.nekurte.cz
www.pppkarvina.cz
www.linkabezpeci.cz
http://blog.linkabezpeci.cz/

Publikace „Policie ve škole“

Policie ve škole

- Odborná publikace pro školy a školská zařízení
- Jak správně postupovat a spolupracovat s policií ČR při šetření protiprávní činnosti mládeže
- Ing. Bc. Luděk Cuták plk.v.v.

Doporučené odkazy a webináře se zaměřením na prevenci, duševní a psychickou pohodu

- Krizové plány pro školy a veřejnost – doporučené způsoby řešení problémových situací
- Přístupy k náročnému chování dětí a žáků ve školách a školských zařízeních a možnosti jejich řešení – metodické doporučení
- Společné sdělení MŠMT a Ministerstva zdravotnictví k zajištění zdravotních služeb ve školách a školských zařízeních
- Info o nemocech
- Závislost na videohrách a finanční nástrahy, které videohry obsahují
- Nástěnka bezpečného internetu
- Katalog vzdělávacích akcí e-bezpečí
- Stream „Psychická (NE)pohoda ve školách“ – Národní pedagogický institut

<https://zapojmevsechny.cz/www.opatrujse.cz>

<https://osveta.nukib.cz/>

Kurz: Kurz základů rizikového chování na internetu (nukib.cz)

<https://zapojmevsechny.cz/pomoc>

<https://www.ucitelnazivo.cz/inspirace>

<https://prevencekriminality.cz/osvetove-materialy-k-bezpecnemu-chovani-v-online-prostredi/Katalog-vzdelavacich-akci-e-bezpecni>

Stream „Psychická (NE)pohoda ve školách“ – Národní pedagogický institut

4. Spolupráce s odborníky

Oblastní metodik a koordinátor prevence

Mgr. Michaela Skřížalová

OMPA Karviná

skrizalova@pppkarvina.cz

597 582 371

Pedagogicko - psychologická poradna Karviná

Víta Nejedlého 591, 734 01 Karviná – Ráj

597 582 370

www.pppkarvina.cz

pracoviště Orlová

Krajský školský koordinátor prevence KÚ MSK - rizikové projevy chování

Mgr. Andrea Matějková

andrea.matejkova@kr-moravskoslezsky.cz 734 519 929, 595 622 337

Adresa:

Krajský školský koordinátor prevence -
referent pro prevenci sociálně- patologických jevů

odbor školství, mládeže a sportu

Moravskoslezský kraj - Krajský úřad

28. října 117

702 18 Ostrava

Poradna pro primární prevenci Ostrava, o.s.

Lékaři, pediatri, psychologové

Kontaktní a poradenské centrum pro osoby ohrožené závislostmi, Havířov-Šumbark (SSMH)

Centrum prevence Havířov (SSMH)

AZ HELP

CENTRUM PRO RODINU A SOCIÁLNÍ PÉČI

RENARKON

Okresní hygienická stanice

Magistrát města – odbor sociální

Policie ČR

MKS Havířov

Poradenské oddělení úřadu práce v Karviné

TŠ FLODUR

Pravidelné vzdělávání metodiků prevence, výchovných poradců, všech pedagogických pracovníků dle aktuální nabídky.

5. Metody a formy práce

- Výklad – informace v rámci jednotlivých předmětů
- Samostatná práce žáků, skupinová práce
- Besedy, diskuse, exkurze
- Metody aktivního učení (asertivní chování, sebeovládání...)
- Formální a neformální rozhovory
- Pozorování
- Ankety, testy
- Práce s literaturou
- Práce s internetem
- Dotazníkové akce – zpětná vazba
- Adaptační programy
- Interaktivní hodiny ve výuce
- Prožitkové programy, tematické prožitkové programy, tematické programy
- Výjezdní formy prevence (výukové pobyty, Erasmus+)
- Výjezdové motivační workshopy
- Hromadné aktivity, filmy – doplněk, na který navazuje rozhovor ve skupinách
- Individuální konzultace
- Vytvářet podmínky pro příznivé pracovní klima a zdravý pracovní režim
- Zapojení žáků do práce ve Školské radě
- Volnočasové aktivity, aktivity školy (kroužky, Kurz společenského chování a tance, účast na soutěžích, akcích spojených s družební školou v Polsku)

6. Aktivity pro rodiče

Informovat rodiče o záměrech a způsobech realizace preventivního programu, který vychází Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j.: 21 291/2010-28	třídní schůzky
Individuální konzultace, poradenská činnost	průběžně
Individuální konzultace, poradenská činnost (online)	průběžně
Práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	průběžně
Kariérové poradenství	průběžně
Seznámení rodičů s projektem prevence	září
Seznámení rodičů s projektovou aktivitou OKAP II, MSK	září
Zapojení rodičů do akcí školy	průběžně
Zapojení rodičů do kurzu „Taneční“	září až prosinec
Práce ve Školské radě	průběžně
Dny otevřených dveří	listopad, prosinec, leden
Proškolení rodičů v problematice rizikového chování dle potřeb a aktuální situace	v průběhu školního roku
Aktivity pro rodiče, podpora vzájemné komunikace s rodiči	v průběhu školního roku

7. Začlenění prvků prevence do ŠVP

Prvky primární prevence jsou zařazeny do všech předmětů v rámci školních vzdělávacích programů, viz okruhy témat Školní preventivní strategie. Všeobecná specifická prevence ve výuce je zaměřena na pravidla soužití ve skupině (šikana), aktivní naslouchání, pravdivost, důvěryhodnost, toleranci k menšinám a jiným názorům (rasismus, extremismus), vyrovnání se s neúspěchem, obrana před manipulací, postoje k návykovým látkám, právní vědomí a sexuální výchova. Důraz se klade na společné vzdělávání, rovné příležitosti, vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

8. Individuální konzultace, řešení problémových žáků, výchovné komise

Individuální konzultace za mimořádných opatření on-line.

9. Preventivní aktivity

Efektivní primární prevence:

koncepčnost, komplexnost, cílevědomost, znalost podmínek, charakteristik a specifík cílové skupiny, působení dle zásad primární prevence, rizikového chování, sběr dat, jejich analýza a vyhodnocování, flexibilita, objektivnost a podávání aktuálních informací, zpětná vazba

1. Specifická prevence

Specifická prevence všeobecná

- Prevence ve výuce (průběžně)
pravidla soužití se skupině, šikana, aktivní naslouchání, tolerance k menšinám a jiným názorům, rasismus, extremismus, vyrovnání se s neúspěchem, postoje k návykovým látkám, drogy, právní vědomí, sexuální výchova
- Preventivní programy (průběžně)
- Adaptační kurzy, prožitkové programy, tematické programy, vzdělávací projektové aktivity, soutěž
- Jednorázové besedy (průběžně)

Specifická prevence selektivní

- Zaměřena na část žáků, u kterých chceme zamezit vzniku rizikového chování (průběžně)

Specifická prevence indikovaná

- Včasná intervence, práce s žáky (průběžně)
- Konzultace (průběžně)
- Výchovní komise (průběžně)

2. Nespecifická prevence

- Kroužky (průběžně)
- Internát školy (průběžně)
- Jednorázové akce (průběžně)
- Volnočasové aktivity, jiné instituce (průběžně)

Harmonogram

Plán preventivních aktivit je podrobně rozpracován v systému www.preventivni-aktivity.cz v on-line systému SEPA.

Aktivity školního roku 2024/2025

- Adaptační programy pro žáky 1. ročníků
- Poradenské služby
- Kariérové poradenství
- Inkluzivní vzdělávání
- Podpora rovných příležitostí na škole
- DVPP, vzdělávání výchovných poradců, kariérového poradce a metodika prevence
- Konzultace k profesní orientaci žáků
- Spolupráce s odbornými institucemi
- Účast žáků na charitativních akcích
- Volnočasové aktivity - nabídka kroužků dle zájmů žáků
- Školní exkurze, lyžařské kurzy, turistické kurzy, ozdravné pobyty
- Klima školy
- Chceme žít ve zdravém životním prostředí
- Branný den – Sportem ke zdravému životnímu stylu
- Družební spolupráce se školou v Polsku
- Příprava žáků na odborné soutěže dle svých profesí
- Odborné besedy dle profesí – náborová aktivita
- Účast žáků na středoškolských hrách
Florbal, Volejbal, Basketbal, Stolní tenis, Futsal, Fotbal,
Silový čtyřboj, atletika, přespolní běh
- Organizace sportovních soutěží
- Práce žáků v Radě školy – návrhy a řešení v rámci prevence
- Práce Klubu přátel školy – podpora preventivních aktivit
- Konzultace problémových žáků – CP Havířov, PPP Havířov, psycholog
- Konzultace se školským poradenským zařízením
PPP Karviná k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
a s problémovým chováním
- Konzultace se školským poradenským zařízením k individuálním
vzdělávacím plánům, společnému vzdělávání
- Realizace projektu Erasmus+
- Setkání výchovných poradců základních škol na SŠTO Lidická, pořadatel
- Časopis Školní poradenství v praxi, Učitelské noviny, internet
- Účast na akcích dle nabídek
- Tematické programy, prožitkové programy
- Preventivní aktivity v hodinách
- Tematické celky v hodinách společenských věd zaměřených na prevenci

